

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет/інститут філології

Кафедра журналістики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітня програма Журналістика

Спеціалізація (за наявності) _____

Спеціальність 061Журналістика

Галузь знань 06 Журналістика

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31 серпня 2022р.

м. Івано-Франківськ – 2022р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

Назва дисципліни	Соціальна психологія
Освітня програма	Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	-
Спеціальність	061 Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	3/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Мета – сформувати у студентів розуміння місця та значення даного курсу у структурі практичної діяльності журналіста; сформувати наукові уявлення про соціально-психологічні явища та процеси, їх структуру генезис і функціонування.

Цілі:

- сформувати систему знань теоретичного та практичного характеру, які стосуються вивчення;
- теоретичних понять курсу, що дозволить їм зрозуміти сутність соціально-психологічних процесів;
- соціально-психологічних закономірностей взаємодії особистості та соціуму;
- принципів, засад соціальної психології особистості;
- системи методів, методик, прийомів вивчення соціально-психологічних особливостей особистості;

Компетентності

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним

СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності

Програмні результати навчання

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань

ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Соціальна психологія як наука	Знати: Предмет і завдання соціальної психології. Основні поняття соціальної психології. Місце соціальної психології в системі наукового пізнання. Поняття	Методи соціальної психології (порівняти методи загальної і соціальної психології; описати методи, які найбільш часто зустрічаються у соціальній психології. Визначити значення бесіди, спостереження і експерименту у дослідженні проблем соціальної психології. Матеріал підготувати на основі підручника Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М.

		«соціально-психологічного простору», «соціально-психологічних явищ» та «соціально-психологічної реальності» у соціальній психології. Ознаки сучасної соціальної психології. Функції медіа психології	Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/
2	Тема 2. Соціальна психологія особистості.	Знати : - Соціально-психологічний аспект дослідження особистості. Соціальний тип особистості. Класичні, неklasичні та постнекласичні погляди на особистість.	Поняття соціалізації. Форми. Механізми. Ресоціалізація. Види соціалізації: політична, економічна, статево-рольова: опрацювати питання за підручником Москаленко В. Соціальна психологія. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. [Електронний ресурс]/ Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1473_26865900.pdf
3.	Тема 3 .Я-концепція як результат соціальної взаємодії.	Знати : - Формування Я-концепції: фактори і механізми. - Фактори, що визначають формування явлень про «Я», механізми (К. Герген). - Структура «Я-концепції».	Структура та функції соціальних настанов, аттитюдів особистості. Ціннісні орієнтації як регулятори поведінки людини: опрацювати матеріал за підручником Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с.[Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/
4.	Тема 4. Соціально-психологічні особливості міжособистісної взаємодії.	Знати: Поняття міжособистісної взаємодії. Теорія Р. Бейлза. Феномен міжособистісних впливів. Форми міжособистісних впливів: принцип реципрокності і соціального обміну, атракція, афіліація, соціальна фасилітація, соціальна інгібіція, когнітивна реінтеграція, конформність. Експерименти С. Мілгрема. Концепція Р. Чалдіні (феномен «дверима в лоб», «нога у дверях», «ефект очевидця»).	Підготувати презентацію про соціально-психологічні особливості міжособистісної взаємодії. Підготовка презентації передбачає групову форму роботи студентів (2-3 чол). Студенти обирають 1 із рекомендованих тем.
5.	Тема 5. Соціально-психологічні аспекти	Знати: Моделі комунікації: низхідна і висхідна комунікація.	Моделі комунікації. Вербальна, невербальна комунікації. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. [Електронний ресурс]/ Режим

	комунікації.	Вербальна (усна мова, денотати і конотації) і невербальна комунікації (оптико-кінетична система знаків, «контакт очей», паралінгвістична й екстралінгвістична система знаків, проксеміка). Комунікативна компетентність особистості. Характеристики комунікативної компетентності.	доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1473_26865900.pdf
6.	Тема 6. Психологія спільнот та груп.	Знати: Феномен групи у соціальній психології. Параметри та ознаки групи. Соціально-психологічні характеристики малої групи. Класифікація малих груп. Динаміка групоутворення. Механізми групової динаміки. Лідерство і керівництво. Стили лідерства і керівництва. Терпії лідерства. Відмінності лідера від керівника. Нормативна поведінка. Групові норми. Груповий конформізм. Нонконформна поведінка. Групові рішення. Групомислення.	Класифікація малих груп. Динаміка групоутворення. Нормативна поведінка. Групові норми. Груповий конформізм. Нонконформна поведінка. Корнев М. Н. Проблема групи та особистості у соціальній психології : курс лекцій / Корнев М. Н., Фомічева В. М. ; Ін-т післядипломної освіти КНУ ім.Т. Шевченка. – К., 2004. – 222 с. Берон Р. Социальная психология группы : процессы, решения, действия : пер. с англ./ Р.Бэрон, Н.Керр, Н. Миллер. – СПб : Питер, 2003. – 272 с. – (Серия «Концентрированная психология»).

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	50
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	
Залік	40
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Вили навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя							10		10		10		10		10			50
Самостійна р-та													10					10
Індивідуальні завдання																		
Залік																40		40
Всього за тиж-нь							10		10		10		10	10	10	40		100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, Комп'ютери
Література:	
<p>1. Найдьонова Л.А. (2022) <i>Медіапсихологія воєнного часу: Електронний підручник</i>. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 344 с. http://mediaosvita.org.ua/book/mediapsychology-of-war-time/</p> <p>2. Найдьонова Л.А. <i>Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу</i> / Л.А. Найдьонова // Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. — 244 с.</p> <p>3. <i>Кіберсоціалізація в умовах інформаційної війни</i> / Матеріали III науково-практичного семінару (м. Київ, 13 травня 2019 р.) ; [за ред. Н.Л. Дятел]. — [Електронний ресурс]. — 2019. — режим доступу: http://mediaosvita.org.ua/book/ii-mizhinstytuts...matsijnoyi-vijnny/</p> <p>4. <i>Кіберсоціалізація в умовах пандемії</i> / Матеріали IV науково-практичного семінару (м. Київ, 5 листопада 2020 р.) ; [за ред. Л.А.Найдьонової] ; [укладач Н.Л. Дятел]. — [Електронний ресурс]. — 2020. — режим доступу: iv-mizhinstytutskyj-seminar-kibersotsializatsiya-v-umovah-pandemiyi</p> <p>5. <i>Основи соціальної психології: Навчальний посібник</i> / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. — К.: Міленіум, 2008. — 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.academia.edu/31387056/</p> <p>6. Москаленко В. В. <i>Соціальна психологія: Підручник</i>. — 2-ге вид., випр. та доп. — К., 2008.</p> <p>7. Ануфрієва Н. М. <i>Соціальна психологія : навч. посіб. для ст-ів вузів</i> / Н.М.Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. — К. : Каравела, 2011. — 296 с.</p> <p>8. Корнев М. Н. <i>Проблема групи та особистості у соціальній психології : курс лекцій</i> / Корнев М. Н., Фомічева В. М. ; Ін-т післядипломної освіти КНУ ім.Т. Шевченка. — К., 2004. — 222 с.</p> <p>9. <i>Історіографічні та методологічні координати теорій соціальної психології</i> : [монографія] / [М. М. Слюсаревський, В. В. Жовтянська, М. М. Скорик, Н. В. Хазратова та ін.] ; за наук. ред. М. М. Слюсаревського ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. — 360 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://ispp.org.ua/bibl_1.htm</p> <p>10. Васютинський В. <i>Психологічні виміри спільноти : монографія</i> / Вадим Васютинський. — К. : Золоті ворота, 2010. — 120 с. [Електронний ресурс]: Режим доступу:</p>	

http://ispp.org.ua/bibl_1.htm

11. Бенеш Г. Психологія : dtv-Atlas [Текст] : довідник / Г. Бенеш ; наук. ред. пер. В. О. Васютинський. – К. : Знання-Прес, 2007. – 510 с. : 208 с.
12. Психологія соціальної роботи : підручник / КНУ ім.Т. Шевченка ; [за ред. Ю. М. Швалба]. – К. : Київський ун-т, 2010. – 272 с.
11. Ващенко, І. В. Конфліктологія та теорія переговорів [Текст]: навч. посібник / Ірина Володимирівна Ващенко, М. І. Кляп. – Рек. МОН. – К. : Знання, 2013. – 407 с. – (Вища освіта XXI століття). кільк.прим.: 10 (КХ. – 5, Філософ. – 1, МВ. – 4)
13. Гребеньков, Г. В. Конфліктологія [Текст]: навч. посібник / Г. В. Гребеньков. – Рек. МОН. – Львів : Магнолія 2006, 2011. – 229 с. – (Вища освіта в Україні).
14. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : Книги - XXI, 2010. – 464 с. кільк.прим.: 10
14. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн. 1 : Соціальна психологія особистості і спілкування / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – рек. МОН. – Чернівці : Книги -XXI, 2010. – 464 с. кільк.прим.: 10
15. Савицька, О. В. Етнопсихологія [Текст]: навч. посібник / Ольга Вікторівна Савицька, Л. М. Співак. – Рек. МОН. – К. : Каравела, 2011. – 264 с. кільк.прим.: 10
16. Мерзлякова О. Як не потрапити на гачок маніпулятора. Програма занять для молоді / О.Мерзлякова. – К : Шкільний світ, 2010. – 128 с.
17. Чалдині, Р. Психологія впливу - 2 .Наука @ практика[Текст] / Роберт Чалдині ; пер.з англ. Н.Коваль. – Х. : Клуб Сімейного Дозвілля, 2021. – 400 с.
18. Лубкович, І. М.Соціальна психологія масової комунікації [Текст]: підручник для студ. факультетів та відділень журналістики / Ігор Маркіянович Лубкович. – Львів : ПАІС, 2013. – 252 с.
19. Бенцал, І.Медіапсихологія політичних інформаційних технологій у новинах українського телебачення / І. Бенцал // Теле- та радіожурналістика [Текст] : збірник наукових праць. – Львів, 2010. – Випуск 9, Частина 1. – С. 140 - 146.
20. Лубкович, І. М.Соціальна психологія масової комунікації [Текст]: підручник для студ. факультетів та відділень журналістики / Ігор Маркіянович Лубкович. – Львів : ПАІС, 2013. – 252 с.

7. Контактна інформація

Кафедра соціальної психології	м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 E-mail: ksppr@pnu.edu.ua https://ksp.pnu.edu.ua/ тел. +38-(0342)-59-61-49
Викладач (і) Гостьові лектори	Пілецький В.С., кандидат психологічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	PLWS@ukr.net

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвиткові їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену
--------------------------	--

	заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). Покликання: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p> <p>Для отримання допуску до підсумкового контролю студентів необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). Покликання : https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» Покликання : https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-perevedennia-vidrakhuvannia-ta-ponovlennia-studentiv-vyshchih-zakladiv-osvity-1996.pdf</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також, за рішенням кафедри журналістики студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові</p>

	<p>бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) Покликання: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) Покликання : https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>

Викладач _____